

DOSAR NR. 574/2/2015

R O M A N I A
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

SENTINȚA CIVILĂ NR. 1354

Ședința publică de la 13 mai 2015

Curtea constituită din:

PREȘEDINTE: CORINA PODARU

GREFIER: MIHAELA BĂLĂ

* * * * *

Pe rol se află soluționarea acțiunii promovate de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII în contradictoriu cu pârâtul ȘTEFĂNESCU VASILE, având ca obiect „constatarea calității de lucrător/colaborator al securității (OUG nr. 24/2008)”.

La apelul nominal făcut în ședința publică răspunde reclamantul, prin consilier juridic..... având delegație la fila 11 din dosar, lipsă fiind pârâtul.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

Se face referatul cauzei de către grefierul de ședință, după care,

Nefiind cereri prealabile de formulat, excepții de invocat sau probe de administrat, Curtea constată cauza în stare de judecată și acordă cuvântul în dezbateri asupra fondului.

Reclamantul, prin consilier juridic, solicită admiterea acțiunii astfel cum a fost formulată, urmând a se constata, în ceea ce îl privește pe pârât, calitatea acestuia de colaborator al Securității. Învederează că, astfel cum rezultă din notele informative depuse la dosar, pârâtul a furnizat organelor de securitate informații despre persoane care intenționau să părăsească țara, expunându-le la acțiuni de verificare și chiar la măsuri de avertizare. Totodată, pârâtul a relatat organelor de securitate informații despre persoanele care audiau postul interzis „Europa Liberă”, respectiv care trimiteau scrisori către acest post pentru a fi citite public. Având în vedere că aceste fapte presupun atitudini anticomuniste, care vizează dreptul la viața privată și dreptul la libertatea de opinie și de gândire, aceste drepturi fundamentale fiind recunoscute de Pactele internaționale și de Constituția din acea perioadă, susține că se impune admiterea acțiunii.

Curtea reține dosarul în pronunțare.

C U R T E A,

Deliberând asupra cauzei de față, constată următoarele:

Prin acțiunea înregistrată pe rolul Curții de Apel București – Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal sub nr. 574/2/2015, reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII. în contradictoriu cu pârâtul ȘTEFĂNESCU VASILE, a solicitat instanței să aprecieze asupra calității de

colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe pârât, născut la data de 31.08.1950, în localitatea Bîrsești, jud. Vrancea, fiu! lui Neculai și Gica, domiciliat în comuna Bîrsești, județul Vrancea.

În motivare, reclamantul a arătat că pârâtul este consilier în cadrul Consiliului local Bîrsești. Conform prevederilor art. 3 lit. g, coroborat cu art. 5 alin. 1 teza II din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității verifică din oficiu, sub aspectul constatării calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia, persoanele numite în demnitățile sau funcțiile prevăzute la art. 3 lit. b)-h)1.

A susținut că pârâtul a fost recrutat la data de 17.08.1984, de către I.J. Vrancea, Postul de Miliție Tîmboiești, sub numele conspirativ <CANTACUZINO>, pentru încadrarea informativă a unor obiective economice de pe raza comunei Tîmboiești, jud. Vrancea, în special a circumscripției veterinare și a C.A.P.-ului. La aceeași dată a semnat angajament olograf. La sfârșitul anului 1986, Serviciul 1 din cadrul I.J.S. Vrancea l-a preluat în legătură directă, în urma schimbării locului de muncă al pârâtului, anume la A.E.I. Focșani. A fost menținut în sfera de culegere de informații pe linia problemei <Persoane Fără Antecedente Penale și Politice>. În anul 1988, din cauza dezinteresului manifestat față de culegerea de informații se propune abandonarea domnului Ștefănescu, însă este trecut în categoria persoanelor de sprijin, deoarece „și-a revizuit atitudinea, în sensul că a început să furnizeze informații atât despre C.G. - lucrat în problema <Evaziune>, cât și despre unele stări sugestive de la noul său loc de muncă”.

Reclamantul a precizat că dosarul R 375933 (cotă C.N.S.A.S.) al cărui titular este pârâtul, nu are document de închidere, cel mai recent document datînd din septembrie 1989 (vol. 1, f. 25).

În concluzie, a solicitat să se aprecieze asupra calității de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe pârât, analizînd relevanța, în lumina prevederilor art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, a materialelor furnizate de acesta. După cum putem observa, norma citată descrie, sub aceeași denumire generică, 3 posibilități de relație cu structurile de represiune ale aparatului comunist, impunînd îndeplinirea unor condiții specifice fiecărei categorii.

Reclamantul a arătat că, pentru colaborarea prin furnizare de informații trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții: informațiile furnizate Securității să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist și să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului și a susținut că în speță aceste condiții sunt îndeplinite.

În drept, acțiunea a fost întemeiată pe art. 3 lit. g), art. 2 lit. b), art. 5 alin. 1, art. 8 lit. a), art. 11 alin. 1, ale Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea 293/2008, coroborate cu art. 31 și art. 35 alin. 5, lit. a din Regulamentul de organizare și funcționare al C.N.S.A.S adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum și pe art. 194 al Codului de Procedură Civilă.

Pârâtul nu a formulat întîmpinare, deși acțiunea și înscrisurile i-au fost comunicate la data de 05.02.2015, conform dovezii de comunicare de la fila 88 dosar.

În cauză s-a administrat proba cu înscrisuri, reclamantul depunând la dosar următoarele documente:

- Nota de Constatare nr. DI/1/687/19.03.2014, aprobată de Colegiul C.N.S.A.S.;
- Dosar nr. R 375933, 2 vol. (cota C.N.S.A.S.), integral;
- Dosar nr. I 5104 (cota C.N.S.A.S.), voi. 1, filele 83-84.

Analizând materialul probator administrat, prevederile legale incidente și susținerile părților, Curtea reține următoarele:

Sub aspectul demarării procedurii de verificare, Curtea reține faptul că pârâtul este consilier în cadrul Consiliului local Bîrsești. Conform prevederilor art. 3 lit. g, coroborat cu art. 5 alin. 1 teza II din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității verifică din oficiu, sub aspectul constatării calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia, persoanele numite în demnitățile sau funcțiile prevăzute la art. 3 lit. b)- h)¹.

În fapt, așa cum rezultă din materialul probator administrat, pârâtul Ștefănescu Vasile a fost recrutat la data de 17.08.1984, de către I.J. Vrancea, Postul de Miliție Tîmboești, sub numele conspirativ <CANTACUZINO>, pentru încadrarea informativă a unor obiective economice de pe raza comunei Tîmboești, jud. Vrancea, respectiv a circumscripției veterinare și a C.A.P.-ului, acesta semnând la aceeași dată un angajament olograf.

La sfârșitul anului 1986, Serviciul 1 din cadrul I.J.S. Vrancea l-a preluat în legătură directă, în urma schimbării locului de muncă al pârâtului, anume la A.E.I. Focșani, fiind menținut în sfera de culegere de informații pe linia problemei „Persoane Fără Antecedente Penale și Politice”.

Se constată că în anul 1988, invocându-se dezinteresul manifestat față de culegerea de informații, s-a propus abandonarea pârâtului, dar acesta a fost trecut în categoria persoanelor de sprijin, reținându-se că „și-a revizuit atitudinea, în sensul că a început să furnizeze informații atât despre C.G. - lucrat în problema „Evaziune”, cât și despre unele stări sugestive de la noul său loc de muncă”.

Astfel o primă semnalare despre această persoană (C.G.) datează din 17.08.1984, în materialul redactat în procesul recrutării pârâtul informând că, în urma discuțiilor purtate cu dl. C, a înțeles „că persoana respectivă intenționează să plece în străinătate și să nu mai vină înapoi /.../” nu este realizat profesional.

Din nota ofițerului de Securitate, rezultă acesta a dispus măsuri de identificare a persoanei semnalate de pârât, iar faptul că identificarea a avut loc, rezultă din împrejurarea că, după identificare, sursa <CANTACUZINO> a fost dirijată pe lângă persoana ale cărei intenții de evaziune le semnalase și, informațiile ulterioare despre acesta au fost exploatate la dosarul de urmărire I 5104.

La data de 28.10.1985, pârâtul a revenit cu informații despre domnul C, arătând că „intenționează să plece în Australia, unde are niște colegi de-ai săi”. Această informare a fost înaintată lt. care se ocupa de urmărirea informativă a celui semnalat.

În nota din 09.01.1987 pârâtul semnalează că domnul C.G. „nu renunță la ideea de a pleca din țară și va aștepta pentru aceasta oricât timp va dura /.../ și va face orice pentru a ajunge în Australia”, subliniind în același timp că frazele au fost rostite „pe un

ton revoltat". Și în acest caz pârâtul a fost dirijat „să furnizeze informații despre C.G în continuare", iar materialul informativ a ajuns la ofițerul de caz.

Ca urmare a instructajului primit, la data de 24.07.1987 pârâtul, sub conspirativul <CANTACUZINO> afirmă că domnul C nu numai că nu a renunțat la plecare dar „a trimis la postul de radio <Europa Liberă> vreo 10 scrisori, din care două i-au și fost difuzate /.../". Ca urmare a acestei deiațiuni, pârâtul a primit ca sarcină suplimentară și „să stabilească, fără să forțeze nota, modul în care obiectivul a trimis scrisori la postul de radio /.../".

La 16.06.1988, pârâtul a relatat organelor de securitate că C.G. știe „că în Vrancea este urmărit pas cu pas, motiv pentru care va pleca la Buzău /.../ apoi spre Oradea, pentru a încerca să treacă ilegal în Ungaria". În același material a menționat că urmăritul a afirmat că regretă că nu a fost în Australia în momentul în care Ceaușescu a făcut o vizită în acel stat, având în vedere că "este un foarte bun lunetist".

La data de 05.07.1988 , pârâtul relatează ca urmăritul deține informația potrivit căreia, din cauza sistematizării satelor „din țara noastră au plecat 2500-3000 de cetățeni români în Ungaria, forțând granița în grup".

În drept, se reține că sunt incidente prevederile art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008, cu modificările și completările ulterioare care definesc noțiunea de „colaborator al Securității" ca fiind „ persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Persoana care a furnizat informații cuprinse în declarații, procesele-verbale de interogatoriu sau de confruntare, date în timpul anchetei și procesului, în stare de libertate, de reținere ori de arest, pentru motive politice privind cauza pentru care a fost fie cercetată, fie judecată și condamnată, nu este considerată colaborator al Securității, potrivit prezentei definiții, iar actele și documentele care consemnau aceste informații sunt considerate parte a propriului dosar. Persoanele care, la data colaborării cu Securitatea, nu împliniseră 16 ani, nu sunt avute în vedere de prezenta definiție, în măsura în care se coroborează cu alte probe. Colaborator al Securității este și persoana care a înlesnit culegerea de informații de la alte persoane, prin punerea voluntară la dispoziția Securității a locuinței sau a altui spațiu pe care îl deținea, precum și cei care, având calitatea de rezidenți ai Securității, coordonau activitatea informatorilor;”

Curtea constată că, în ceea ce privește prima cerința legală, în sensul ca informațiile furnizate de pârât să denunțe activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist, aceasta este îndeplinită, întrucât intenția unei persoane de a părăsi țara era o atitudine extrem de gravă din perspectiva regimului totalitar, iar cei care luau o astfel de hotărâre erau priviți ca niște trădători de patrie. Cei ale căror intenții de plecare definitivă din țară erau descoperite și zădărnicate erau persecutați de organele represive ale regimului, iar supravegherea lor de către Securitate devenea extrem de strictă, suportând consecințe grave din perspectiva evoluției profesionale, a posibilității de a mai călători pe viitor într-o țară străină, a dreptului de acces la anumite funcții și profesii.

Dreptul oricărei persoane de a părăsi orice țară, inclusiv cea de origine, era încălcat sistematic de statul comunist, motiv pentru care gesturile acestor persoane constituie

atitudinii potrivnice regimului care nu recunoștea dreptul cetățenilor români de a se stabili pe teritoriul altui stat.

Referitor la cea de-a doua cerință legală, în sensul ca informațiile furnizate să fi vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, Curtea constată că este îndeplinită, întrucât furnizarea acestor informații s-a făcut de către pârât în mod conștient, având reprezentarea faptului că astfel de relatări pot avea consecințe cu privire la persoana respectivă, în sensul că o poate expune unor măsuri de urmărire și verificare.

Se impune observația că, din interpretarea prevederilor art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008, cu modificările și completările ulterioare, rezultă că cerința legală pe care trebuie să o îndeplinească informațiile furnizate organelor de Securitate pentru a se reține calitatea de „colaborator” este aceea ca denunțarea să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului și nu să îngrădească efectiv aceste drepturi. Așadar, pentru a se reține calitatea unei persoane de „colaborator al Securității” este suficient ca informațiile furnizate să urmărească, să aibă potențialul, să fie apte să îngrădească drepturi și libertăți fundamentale, nefiind necesar ca acestea să se dovedească împrejurarea că aceste drepturi sau fost încălcate sau îngrădite în concret. Or, la aprecierea îndeplinirii acestei cerințe trebuie avută în vedere atitudinea subiectivă a persoanei care furnizează informațiile, în sensul de a se stabili dacă aceasta conștientiza faptul că informațiile respective pot atrage consecințe în ceea ce privește persoana vizată, consecințele constând în măsuri de urmărire și verificare care presupun îngrădirea sau chiar încălcarea unor drepturi fundamentale.

În cauza dedusă judecății, Curtea constată că informațiile furnizate de pârât Securității au, fără putință de tăgadă, acest potențial, în sensul că, în raport de conținutul lor, sunt de natură să expună persoana la care se referă unor consecințe constând în urmărirea și verificarea de către organele Securității.

Prin furnizarea acestor informații, pârâtul a conștientizat că asupra persoanei la care s-a referit în delatațiunea sa se pot lua măsuri de investigare, prin căutarea și obținerea de noi informații despre cei semnalati, fără acordul acestuia și, prin urmare, a vizat această consecință.

Mai mult decât atât, în situația de față a avut loc o îngrădire efectivă a dreptului la viață privată, întrucât informațiile furnizate de pârât au generat încadrarea informativă a domnului C, prin pârât și prin alte surse de informare.

Un alt efect al delatațiunilor pârâtului, rezultă din raportul cu propuneri de avertizare a domnului C. Potrivit acestui document, persoana urmărită *„a solicitat aprobare pentru stabilirea definitivă în Australia, dar la data de 19.11.1985 cererea i-a fost respinsă”*.

În concluzie, informațiile furnizate de pârât au vizat îngrădirea dreptului la viață privată prevăzut de art. 12 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, coroborat cu art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice și au avut ca efect și îngrădirea dreptului la liberă circulație prevăzut de art. 12 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice.

Din aceste considerente, constatând că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008, cu modificările și completările ulterioare, Curtea va admite acțiunea și va constata calitatea de colaborator al Securității, în ceea ce îl privește pe pârâtul Ștefănescu Vasile.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII,
HOTĂRĂȘTE:**

Admite cererea de chemare în judecată formulată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII, cu sediul în București, str. Matei Basarab nr. 55-57, sector 3, în contradictoriu cu pârâtul ȘTEFĂNESCU VASILE, cu domiciliul în jud. Vrancea.

Constată calitatea de colaborator al Securității, în ceea ce îl privește pe pârâtul ȘTEFĂNESCU VASILE.

Cu drept de recurs în termen de 15 zile de la comunicare.

Cererea de exercitare a căii de atac se depune la Curtea de Apel București.

Pronunțată în ședință publică, azi, 13 mai 2015.

Grefier,
MIHAELA BĂLĂ

ROMANIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA

Red./Teh. prezenta copie, fiind conformă cu originalul aflat în dosarul acestei instanțe. Nu se legalizează de nouă.

Defențimă prin notariile
la data 03.09.2015.